

**METAPHORICAL REPRESENTATION OF THE CONCEPT CONFLICT
IN AMERICAN AND BRITISH POLITICAL DISCOURSE
(BASED ON IMAGE METAPHORS)
МЕТАФОРИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ CONFLICT
В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА БРИТАНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСАХ
(НА ОСНОВІ ОБРАЗНИХ МЕТАФОР)**

Ганна ФЕДИЧ, Мирослава КОВАЛЮК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

h.fedych@chnu.edu.ua, m.kovaliuk@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0001-5750-4785>, <https://orcid.org/0000-0001-5972-2145>

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2023.843.118-125>

The article is devoted to the metaphorical representation of the concept CONFLICT in the English-language political discourse, namely American and British. The figurative content of the concept CONFLICT is realized through a metaphorical image, which clarifies the essence of the CONFLICT more profoundly by means of its figurative assimilation to other entities in the context of modern English-language political discourse. Metaphorical images are revealed on the basis of the cognitive-discursive interpretation of the discursive contexts of the metaphorical nomination with the involvement of the tools of the cognitive metaphor theory. The article defines the notion of conceptual metaphor in cognitive linguistics, explains the definition of image metaphor and establishes the specifics of the metaphorical actualization of the concept CONFLICT in modern political discourse by representatives of American and British culture. The analysis of the speeches of English-speaking political leaders between 2000-2020 showed that CONFLICT is represented by the following image metaphors: CONFLICT is ideological STRUGGLE, CONFLICT is LAST RESORT, CONFLICT is TEST, CONFLICT is CONTEST, CONFLICT is METAPHOR, CONFLICT is CLASH, CONFLICT is MISTAKE, CONFLICT is SPORT, CONFLICT is EXPERIENCE, CONFLICT is CALLING, CONFLICT is BIG MATTER, CONFLICT is DIFFICULT PROPOSITION, CONFLICT is BIG CONTROVERSIAL ISSUE, CONFLICT is AN INTERESTING WAY TO DESCRIBE THE WORLD WE LIVE IN, CONFLICT is COMPLEX MISSION, CONFLICT is IMAGE, CONFLICT is ENFORCING DOCTRINE, CONFLICT is TRAGEDY, CONFLICT is RESPONSIBILITY, CONFLICT is NOT OPTIMISTIC THOUGHT, CONFLICT is SUBJECT, CONFLICT is DAMAGE, CONFLICT is DISASTER, CONFLICT is BLOODY AND BRUTAL BUSINESS, CONFLICT is MEASUREMENT, CONFLICT is BOND, CONFLICT is PARALLEL, CONFLICT is VICTORY, CONFLICT is primarily intelligence and law enforcement operation, CONFLICT is SCAR, CONFLICT is DISEASE, CONFLICT is LOSER, CONFLICT is REALM OF UNCERTAINTY, CONFLICT is CREATION, CONFLICT is PLEDGE, CONFLICT is RELICS, CONFLICT is EXPRESSION OF HUMAN FOLLY, CONFLICT is CHAPTER OF HISTORY, CONFLICT is DISTANT MEMORY, CONFLICT is REMORSELESS SCAVENGER, CONFLICT is SURPASSING IRONY, CONFLICT is (not) WORD, CONFLICT is (not) CRUSADE, CONFLICT is UNJUSTIFIED PROVOCATION, CONFLICT is WORST POSSIBLE SOLUTION, CONFLICT is TASK, CONFLICT is MORAL, CONFLICT is OPTION, CONFLICT is ANSWER, CONFLICT is FESTING WOUND. Image metaphors depict the CONFLICT in the most unusual comparisons and similes, which are actualized both by political representatives of American and British society.

Keywords: conceptual metaphor, political discourse, image metaphor, American linguaculture, British linguaculture.

Стаття присвячена метафоричному представленню концепту CONFLICT в англomовному політичному дискурсі, а саме американському та британському. Образний зміст концепту CONFLICT реалізується через метафоричний образ, який глибше прояснює сутність CONFLICTУ шляхом його образного уподібнення іншим сутностям у контексті сучасного англomовного політичного дискурса. Метафоричні образи виявляються на основі когнітивно-дискурсивної інтерпретації дискурсивних контекстів метафоричної номінації із залученням інструментарію теорії когнітивної метафори. У статті визначено поняття концептуальної метафори в когнітивній лінгвістиці, розтлумачено поняття образної метафори та встановлена специфіка метафоричної актуалізації концепту CONFLICT у сучасному політичному дискурсі представниками американської і британської культури. Аналіз промов

англомовних політичних лідерів в період з 2000 по 2020 рік показав, що CONFLICT представлений такими образними метафорами: CONFLICT – ідеологічна БОРОТЬБА, CONFLICT – ОСТАННІЙ ПРИТУЛОК, CONFLICT – ВИПРОБУВАННЯ, CONFLICT – ЗМАГАННЯ, CONFLICT – МЕТАФОРА, CONFLICT – ЗІТКНЕННЯ, CONFLICT – ПОМИЛКА, CONFLICT – СПОРТ, CONFLICT – ДОСВІД, CONFLICT – ПОКЛИКАННЯ, CONFLICT – ВЕЛИКА СПРАВА, CONFLICT – СКЛАДНА СПРАВА, CONFLICT – ВЕЛИКЕ СПІРНЕ ПИТАННЯ, CONFLICT – ЦІКАВИЙ СПОСІБ ОПИСАТИ СВІТ, В ЯКОМУ МИ ЖИВЕМО, CONFLICT – СКЛАДНА МІСІЯ, CONFLICT – ЗОБРАЖЕННЯ, CONFLICT – НАВ'ЯЗАНА ДОКТРИНА, CONFLICT – ТРАГЕДІЯ, CONFLICT – ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, CONFLICT – НЕ ОПТИМІСТИЧНА ДУМКА, CONFLICT – ПРЕДМЕТ, CONFLICT – УШКОДЖЕННЯ, CONFLICT – КАТАСТРОФА, CONFLICT – КРИВАВА І ЖОРСТОКА СПРАВА, CONFLICT – ВИМІРЮВАННЯ, CONFLICT – ЗАБОВ'ЯЗАННЯ, CONFLICT – ПАРАЛЕЛЬ, CONFLICT – ПЕРЕМОГА, CONFLICT – ШРАМ, CONFLICT – ХВОРОБА, CONFLICT – НЕВДАХА, CONFLICT – КОРОЛІВСТВО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ, CONFLICT – ТВОРІННЯ, CONFLICT – КЛЯТВА, CONFLICT – ЗАЛИШКИ, CONFLICT – ВИРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ ДУРОСТІ, CONFLICT – ГЛАВА ІСТОРІЇ, CONFLICT – ДАЛЕКИЙ СПОГАД, CONFLICT – БЕЗЖАЛІСНИЙ СМІТТЯР, CONFLICT – НЕПЕРЕВЕРШЕНА ІРОНІЯ, CONFLICT – не СЛОВО, CONFLICT – не ХРИСТОВИЙ ПОХІД, CONFLICT – НЕВИПРАВДАНА ПРОВОКАЦІЯ, CONFLICT – НАЙГІРШ МОЖЛИВЕ ВИРІШЕННЯ, CONFLICT – ЗАВДАННЯ, CONFLICT – МОРАЛЬ, CONFLICT – ВИБІР, CONFLICT – ВІДПОВІДЬ, CONFLICT – ГНІЙНА РАНА. Образні метафори зображають CONFLICT в найнезвичніших порівняннях та уподібненнях, які актуалізовані як політичними представниками американського так і британського суспільства.

Ключові слова: концептуальна метафора, політичний дискурс, образна метафора, американська лінгвокультура, британська лінгвокультура.

Вступ. Засобом мовної репрезентації концепту CONFLICT у сучасному політичному дискурсі є його *ім'я*, тобто лексема *conflict*. Також номінація концепту CONFLICT у сучасному політичному дискурсі здійснюється за допомогою її похідних, функціональних синонімів, вільних словосполучень та ідіом, що, відповідно, називають даний концепт. Вказана номінація є буквальною і при цьому вона розкриває поняттєвий зміст аналізованого концепту. Конвенціональні та образні метафори відносяться до метафоричної номінації і відповідно актуалізують у мові образний складник.

До метафоричної номінації відносимо конвенціональні та образні метафори, що вказують, яким чином концепт CONFLICT, і, відповідно, саме явище конфлікту уподібнюється іншим сутностям.

Конвенціональні метафори є імпліцитними, оскільки для їх розуміння (виокремлення корелята відповідного референта) слід вивести нове значення, інтерпретуючи значення лексичних одиниць, в той час як образні метафори є експліцитними.

Актуальність запропонованого дослідження зумовлена, по-перше, антропоцентричною природою конфлікту, центром уваги якого є як окрема людина, так і суспільство загалом; по-друге, значущістю об'єкта аналізу для американської і британської етноспільнот; по-третє відсутністю дослідження метафоричної реалізації концепту CONFLICT саме у сучасному політичному дискурсі, а також нез'ясованістю образно-ціннісного змісту концепту CONFLICT у ракурсі американської та британської лінгвокультур.

Мета статті полягає у встановленні специфіки метафоричної актуалізації концепту CONFLICT у сучасному політичному дискурсі представниками американської і британської культури. Досягнення поставленої мети передбачає виконання наступних завдань: а) визначити поняття концептуальної метафори в когнітивній лінгвістиці; б) виокремити поняття образної метафори; в) представити якісні і кількісні дані про образний складник в компаративній площині політичних дискурсів двох лінгвокультурних спільнот: американської та британської. Матеріалом дослідження послуговували промови американських та британських політичних лідерів.

Методи дослідження. У нашій статті ми оперуємо такими методами: *методика когнітивно-дискурсивної інтерпретації* (за Мартинюк, 2012, с. 73) для виявлення

метафоричних образів; *інструментарій теорії когнітивної метафори* (Lakoff & Johnson, 1980), (Kövecses, 2020; 2002), (Turner, 2003; 2008) – для встановлення корелятив образних метафор.

Інструментарій теорії концептуальної метафори допомагає встановити кореляти конвенціональних та образних метафор, виявити та описати дані метафори, оскільки вони репрезентують образно-ціннісний зміст концепту. Концепт, що репрезентується за допомогою метафор, визначається як *концептуальний референт*, або *область цілі* (target domain), а концепт, що застосовується для порівняння, є *концептуальним корелятом*, або *областю-джерелом* (source domain) (за Лаккоффом).

Творчі, або образні, метафори надають “нового розуміння нашого досвіду, тим самим вони можуть надати нового смислу нашому минулому, нашій повсякденній діяльності і тому, що ми знаємо і в чому переконані” (Лакофф і Джонсон, 1990).

Одним з основних методів, які сприяють виявленню перцептивно-образного адстрата концепту, є так званий *контекстуальний метод*. Він сприяє синтагматичній параметризації концепту в тексті / дискурсі – середовищі і формі існування лінгвокультури, а також виявленню шляхів і способів його суб'єктивній мовній реалізації, що виражається в модифікації семантики і придбанні їми додаткових коннотацій, не зафіксованих в лексикографічних джерелах (Приходько 2013, с. 26).

Результати та обговорення. У сучасній лінгвістиці спостерігаємо зростання інтересу дослідників як вітчизняних, так і зарубіжних, до “концепту” як центрального об'єкта когнітивних досліджень, тобто основної одиниці свідомості, зберігання і передачі інформації (А. П. Бабушкін, О. С. Кубрякова, А. Вежицька, С. О. Аскольдов, Д. С. Ліхачов, Н. Д. Аругюнова, З. Д. Попова, Й. А. Стернін, М. М. Болдирєв, В. З. Дем'янков, В. В. Колесов, С. А. Жаботинська, О. Л. Бессонова, В. Г. Ніконова, М. В. Нікітін, О. П. Воробйова, О. О. Селіванова, та ін.), як ментальної одиниці, спрямованої на комплексне вивчення мови, свідомості і культур (В. І. Карасик, С. Х. Ляпін, Г. Г. Слишкін, Ю. С. Степанов, С. Г. Воркачов, М. В. Піменова, В. В. Красних, В. А. Маслова, М. Ф. Алефиренко, А. М. Приходько, М. М. Полужин та ін.), до “дискурсу” як вербалізованої мовленнєво-розумової діяльності людини, що розуміється як сукупність процесу і результату (Н. Д. Аругюнова, Д. З. Дем'янков, В. І. Карасик, О. С. Кубрякова, В. В. Красних, І. С. Шевченко, О. І. Морозова, М. Л. Макаров, І. Є. Фролова, Т.А. van Dijk, D. Schiffrin), в тому числі і до політичного дискурсу (В. З. Дем'янков, А. П. Чудінов, О. Й. Шейгал, А. М. Баранов, Г. Г. Почепцов та ін.). Питаннями дослідження метафори в когнітивній лінгвістиці займалися Дж. Лакофф і М. Джонсон, В. Еванс, З. Ковечес, А. Баранов, А. Мартинюк.

Метафора за своєю природою є не лише мовним, а й концептуальним явищем, тому у сфері дослідницького інтересу опинилася метафора як найважливіший інструмент самопізнання та пізнання світу. Американські вчені Дж. Лакофф і М. Джонсон припустили, що метафора від природи властива людському мисленню і пізнанню, і саме людське мислення є вже за своєю суттю метафоричним (Lakoff & Johnson, 1980, с. 6).

Когнітивна метафора. “Метафора, – пишуть Лакофф і Джонсон, – пронизує усе наше повсякденне життя і проявляється не лише в мові, але і в мисленні, і у дії. Наша буденна понятійна система, в рамках якої ми мислимо і діємо, метафорична по самій своїй суті ...метафора не обмежується однією лише сферою мови, тобто сферою слів: самі процеси мислення людини значною мірою метафоричні” (Лакофф і Джонсон, 1990, с. 387–389). Це пояснюється тим, що метафора зручна для осмислення “далеких” одне від одного явищ, вона дозволяє сфокусувати в єдиній картині те, що не під силу звичайному предметному мисленню. Метафори здатні здолати логічно несумісні речі, для них це завдання не лише доступне, але і природне, адже метафори “існують як цілком звичайний творчий процес людського пізнання, який об'єднує поняття, в нормі не пов'язані, для глибшого проникнення в суть справи” (Маккормак, 1990, с. 373).

Детальному розгляду метафори як способу мислення в межах когнітивної лінгвістики присвячена робота Е. Маккормака «Когнітивна теорія метафори», в якій він дає визначення метафорі як певному пізнавальному процесу. За Е. Маккормаком, причиною виникнення

метафори є зіставлення семантичних концептів, в значній мірі непорівнянних, людським розумом шляхом певних організованих операцій. З одного боку, метафора припускає наявність подібності між властивостями її семантичних референтів, оскільки вона повинна бути зрозуміла, а з іншого боку – відмінність між ними, так як метафора покликана створити новий зміст (МакКормак, 1990).

У результаті суцільної вибірки з сучасного політичного дискурсу, нами зареєстровано 3189 випадків метафоричної номінації, з яких 3074 належать конвенціональним метафорам і 115 – образним.

Образні метафори концепту CONFLICT. Політичний дискурс багатий на образні (експліцитні) метафори, що містять різні комбінації предметного образу, подієвого образу ситуації або абстрактного уявлення.

Згідно з результатами дослідження, американський політичний дискурс багатший на образні метафори, якщо порівнювати з британським. Із 115 контекстів, що представляють образні метафори, 101 презентує американську лінгвокультуру, а 14 – британську.

Розглянемо спочатку **американський політичний дискурс**, представлений промовама політиків за період з 2000 по 2020 роки, і реалізацію концепту CONFLICT через образні метафори.

Образні метафори концепту CONFLICT у американському політичному дискурсі є наступними: враховуючи частоту вживання, **ВІЙНА – ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА (WAR – ideological STRUGGLE)** є найрозповсюдженішою.

Образна метафора **ВІЙНА – БОРОТЬБА** (15 одиниць), де CONFLICT, експлікований лексемою *war*, уподібнюється ідеологічній, довготривалій, глобальній, постійній, стародавній **БОРОТЬБІ** або тій, що відноситься до певного покоління. Отже, атрибути *ideological, long-term, generational, global, ongoing, ancient* розширюють дану метафору, наприклад: *This war against these extremists and radicals who would do us harm is the great ideological struggle of our time* (George Bush March 6, 2008).

Другою за частотністю виступає експліцитна метафора **ВІЙНА – останній ПРИТУЛОК (WAR – last RESORT)** (11 одиниць), де CONFLICT у вигляді війни уподібнюється останньому притулку.

Дана метафора об'єктивується у мові лексемою *resort – a place to which many people go for recreation, rest, etc* (Collins English Dictionary), *the last possible course of action open to one* (Collins English Dictionary), наприклад: *War is always the last resort for a President* (George Bush March 18, 2005).

Для позначення феномену CONFLICT слугують образні метафори, які реалізуються у мові взаємозамінними синоніми, такими як *conflict, war, fight, battle*, які просто доповнюють, або навіть уточнюють досліджуване нами поняття CONFLICTу: CONFLICT є FIGHT, WAR є CONFLICT (5 одиниць), WAR – FIGHT / FIGHT – WAR (3 одиниці), FIGHT є BATTLE (11 одиниць), WAR – CONTROVERSY (1 одиниця).

Далі в рівних пропорціях в американському політичному дискурсі вживаються такі експліцитні метафори: **ВІЙНА – ВИПРОБУВАННЯ / WAR – TEST** (5 одиниць), **ВІЙНА – ЗМАГАННЯ / WAR – CONTEST** (5 одиниць), **ВІЙНА – МЕТАФОРА / WAR – METAPHOR** (4 одиниці), **ВІЙНА – ЗІТКНЕННЯ / WAR – CLASH** (3 одиниці), **ВІЙНА – ПОМИЛКА / WAR – MISTAKE** (3 одиниці), **БИТВА – СПОРТ / FIGHT – SPORT** (2 одиниці), де CONFLICT виступає випробуванням, змаганням між добром і злом (1), метафорою (2), помилкою (3), а також порівнюється зі спортом (4).

(1) *Conservatives were right that the Cold War was a contest of good and evil* (George Bush May 13, 2004);

(2) *His top foreign policy advisor says the war is just a metaphor, like the war on poverty* (George Bush Oct. 25, 2004);

(3) *Then he said the war was a "mistake," an "error," or "diversion"* (George Bush Oct. 18, 2004);

(4) *Theodore Roosevelt had a great comment. He said, "Aggressive fighting for the right is the noblest sport the world affords."* (George Bush Febr. 6, 2008).

Одиничні випадки вживання метафор в політичному контексті теж притаманні для характеристики CONFLICTУ, оскільки розкривають нюанси сприйняття та уявлення про феномен різних осіб, в тому числі і політичних лідерів.

ВІЙНА – ДОСВІД / WAR – EXPERIENCE, ВІЙНА – ПОКЛИКАННЯ / WAR – CALLING, ВІЙНА – ВЕЛИКА СПРАВА / WAR – (big) MATTER, ВІЙНА – СКЛАДНА СПРАВА / WAR – (difficult) PROPOSITION, ВІЙНА – ВЕЛИКЕ СПІРНЕ ПИТАННЯ / WAR – (big) ISSUE, ВІЙНА – ЦІКАВИЙ СПОСІБ ОПИСАТИ СВІТ В ЯКОМУ МИ ЖИВЕМО / WAR – (interesting) WAY to describe the world in which we live, ВІЙНА – СКЛАДНА МІСІЯ / WAR – (complex) MISSION, ВІЙНА – ЗОБРАЖЕННЯ / WAR – PICTURE, ВІЙНА – НАВ'ЯЗАНА ДОКТРИНА / WAR – (enforcing) DOCTRINE, ВІЙНА – ТРАГЕДІЯ (1) / WAR – TRAGEDY, БИТВА – ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ / FIGHT – RESPONSIBILITY, ВІЙНА – НЕ ОПТИМІСТИЧНА ДУМКА / WAR – (not an optimistic) THOUGHT, ВІЙНА – ПРЕДМЕТ / WAR – SUBJECT, ВІЙНА – УШКОДЖЕННЯ / WAR – DAMAGE, ВІЙНА – КАТАСТРОФА / WAR – DISASTER, ВІЙНА – КРИВАВА І ЖОРСТОКА СПРАВА (2) / WAR – (bloody and brutal) BUSINESS, ВІЙНА – ВИМІРЮВАННЯ / WAR – MEASUREMENT, БИТВА – ЗАБОВ'ЯЗАННЯ / FIGHT – BOND, БОРОТЬБА – ПАРАЛЕЛЬ / STRUGGLE – PARALLEL, БИТВА – ПЕРЕМОГА / BATTLE – VICTORY, ВІЙНА – перш за все розвідні дані та судова виконавча операція / WAR – primarily intelligence and law enforcement operation.

(1) *This civil war is one of the worst humanitarian tragedies of our time, responsible for the deaths of two million people over two decades* (George Bush April 7, 2004);

(2) *War is a brutal and a bloody business* (George Bush March 27, 2003).

Незвичайне представлення CONFLICTУ у свідомості представників американської культури, а, отже, і їх незвичне пізнання дійсності відображене у застосуванні деяких поодиноких образних метафор у дискурсі: ВІЙНА – ШРАМ / WAR – SCAR, CONFLICT – ХВОРОБА / CONFLICT – DISEASE, CONFLICT – НЕВДАХА (1) / CONFLICT – LOSER, ВІЙНА – КОРОЛІВСТВО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ / WAR – REALM of uncertainty, ВІЙНА – ТВОРІННЯ (2) / WAR – CREATION, ВІЙНА – КЛЯТВА / WAR – PLEDGE, ВІЙНА – ЗАЛИШКИ (3) / WAR – RELICS, ВІЙНА – ВИРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ ДУРОСТІ / WAR – expression of human folly, ВІЙНА – ГЛАВА / WAR – CHARTER, ВІЙНА – ДАЛЕКИЙ СПОГАД / WAR – (distant) MEMORY, ВІЙНА – БЕЗЖАЛІСНИЙ МУСОРЩИК / WAR – (remorseless) SCAVENGER, ВІЙНА – НЕПЕРЕВЕРШЕНА ІРОНІЯ / WAR – (surpassing) IRONY.

(1) *Constant conflict is a dead-bang loser* (Barack Obama June 4, 2012);

(2) *They stared into the darkest of human creations – war – and helped the Iraqi people seek the light of peace* (Barack Obama Aug. 31, 2010);

(3) *Over the past decade, some have argued that wars of consequence were relics of a bygone era* (George Bush April 8, 2002).

CONFLICT може зображатися як людина, що копається у смітті, на помийці.

Цю експліцитну метафору виводимо із тлумачення лексеми *scavenger* – a person who searches for and collects discarded items (Oxford Dictionaries), наприклад: *War is a remorseless scavenger, hacking through the jungle of deceit, pretense, and self-delusion to find truth, some of it ugly, some of it starkly beautiful; to find virtue and expose iniquity where we never expected them to reside* (Election Aug. 20, 2007).

Вартими аналізу є випадки уподібнення CONFLICTА ШРАМУ: *Some have called this war era a scar on our country* (Barack Obama May 28, 2012), де лексема *scar* – a mark left on the skin or within body tissue where a wound, burn, or sore has not healed completely and fibrous connective tissue has developed (Oxford Dictionaries) вербалізує дану метафору.

Уподібнення CONFLICTА хворобі РАК: *Mr. President, the Israel-Palestinian conflict is the cancer of all evils in the Middle East* (George Bush June 6, 2008), де лексична одиниця *cancer* – а

serious illness caused by a group of cells in the body increasing in an uncontrolled way (MacMillan) актуалізує метафору CONFLICT – ХВОРОБА.

Лексема *realm* – a royal domain; kingdom (Collins English Dictionary) реалізує у дискурсі образну метафору ВІЙНА – КОРОЛІВСТВО, де CONFLICT асоціюється з королівством невизначеності: ***“War is the realm of uncertainty”*** (Barack Obama Sept. 1, 2010).

Отже, кількісні підрахунки показують, що найпоширенішими корелятами образних метафор у американському політичному дискурсі є: ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА (15 одиниць) та ОСТАННІЙ ПРИТУЛОК (11 одиниць), де CONFLICT, згідно з певним досвідом окремих суб’єктів лінгвокультури, у першому прикладі постає у вигляді ідеологічної БОРОТЬБИ, а у другому уподібнюється останньому притулку, прихистку.

Образні метафори концепту CONFLICT у **британському політичному дискурсі**. Щодо британського політичного дискурсу, представленого промовама за період з 2000 по 2020 роки, тут зустрічають ті ж випадки, що і в американському, тільки в меншому кількісному співвідношенні:

ВІЙНА – **ОСТАННІЙ ПРИТУЛОК** / WAR – (last) RESORT (2 одиниці), ВІЙНА – **КРИВАВА І ЖОРСТОКА СПРАВА** / WAR – (brutal and bloody) BUSINESS (1 одиниця), BATTLE – FIGHT (1 одиниця), БИТВА – **ГЛАВА ІСТОРІЇ** / FIGHT – CHAPTER OF HISTORY (1 одиниця):

The fight of Polish soldiers for our common freedom is one of the most beautiful chapters of our history (Tony Blair Nov. 11, 2001).

Але є й випадки застосування метафор, що зустрічаються тільки в дискурсі британських політичних лідерів, хоча й в поодиноких прикладах:

ВІЙНА – не СЛОВО / WAR is (not) WORD, ВІЙНА – не ХРИСТОВИЙ ПОХІД / WAR is (not) CRUSADE, ВІЙНА – **НЕВИПРАВДАНА ПРОВОКАЦІЯ** / WAR – (unjustified) PROVOCATION, ВІЙНА – **НАЙГІРШ МОЖЛИВЕ ВИРІШЕННЯ** / WAR – (worst possible) SOLUTION, БИТВА – **ЗАВДАННЯ** / FIGHT – TASK, БИТВА – **МОРАЛЬ** / FIGHT – MORAL, ВІЙНА – **ВИБІР** / WAR – OPTION, ВІЙНА – **ВІДПОВІДЬ** / WAR – ANSWER.

Цікавим та вартим уваги вважаємо випадок, коли CONFLICT уподібнюється РАНИ, що гноїться: CONFLICT – (festering) WOUND.

Дану інференцію робимо на базі інтерпретації значення лексеми *wound*, що розширена атрибутом *festering*, що має дефініцію (*of a wound or cut*) *to become badly injected* (Oxford Advanced Learner’s): ***Conflict in the Middle East and the failure to restore a Palestinian state is a festering wound that has for generations poisoned relations between the west and the arab and Islamic world*** (Gordon Brown Nov. 10, 2008).

Таким чином, у британському політичному дискурсі немає акценту на найуживаніших випадках образних метафор, вони реалізуються у рівних співвідношеннях. Треба зазначити, що образні метафори обох лінгвокультур дозволяють побачити явище конфлікту в дуже незвичних образах.

Висновки. Образні метафори надають нового розуміння тому, що ми знаємо, і в чому переконані, і тому вони відбивають більш індивідуальний, навіть суб’єктивний погляд на певне знання, тож є залежними від контексту. Проаналізувавши сучасний англomовний політичний дискурс за період з 2000 по 2020 роки, можемо зробити висновки, що образні метафори представляють CONFLICT в найнезвичніших порівняннях та уподібненнях: ШРАМ, НЕВДАХА, КОРОЛІВСТВО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ, ВИРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ ДУРОСТІ, ДАЛЕКИЙ СПОГАД, БЕЗЖАЛІСНИЙ МУСОРЩИК, НЕПЕРЕВЕРШЕНА ІРОНІЯ – політичними представниками американського; ГЛАВА ІСТОРІЇ, НЕВИПРАВДАНА ПРОВОКАЦІЯ, НАЙГІРШ МОЖЛИВЕ ВИРІШЕННЯ, МОРАЛЬ, ГНІЙНА РАНА – британського суспільства.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у виявленні особливостей і специфіки актуалізації концепту CONFLICT в українській та інших лінгвокультурах, зокрема і в зіставному аспекті.

Список літератури

- Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем. *Теория метафоры* : сб. статей / [под общ. ред. Н. Д. Арутюновой и М. А. Журиной]. Москва : Прогресс, 1990. С. 387–415.
- Маккормак Э. Когнитивная теория метафоры. *Теория метафоры*. Москва : Прогресс, 1990. С. 358–387.
- Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна. 2012. 196 с.
- Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы. Днепропетровск : Белая Е. А., 2013. 307 с.
- Dijk T. A. van. The Study of Discourse. *Discourse as Structure and process*. London : Sage Publications, 1997. P. 1–35.
- Evans V. *Cognitive Linguistics : An Introduction* / V. Evans, M. Green. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. 830 p.
- Kövecses Z. *Extended Conceptual Metaphor Theory*. Cambridge : Cambridge University Press, 2020, 196 p.
- Kövecses Z. *Metaphor : A Practical Introduction*. New York : Oxford University Press, 2002. 285 p.
- Lakoff G., Johnson M. *Metaphors : We Live*. Chicago : University Chicago Press, 1980. 242 p.
- Schiffirin D. *Handbook of discourse analysis*. Oxford : Blackwell, 2001. 874 p.
- Turner M. *Metaphor. Metonymy. Dinding. Metaphor and Metonymy at the Crossroads* / Edited by Antonio Barcelona. Berlin, NJ : Moulon de Gruyler, 2003. P. 133–145.
- Turner M. *Rethinking Metaphor. Cambridge Handbook of Metaphor and Thought* / Edited by Ray Gibbs. New York : Cambridge University Press, 2008. P. 91–107.
- Collins English Dictionary. Complete and Unabridged © HarperCollins Publishers 1991, 1994, 1998, 2000, 2003 URL: <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/conflicts> (Last accessed 27.03.2023)
- MacMillan URL: <http://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/conflict> (Last accessed 27.03.2023)
- Oxford Advanced Learner's URL: <http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/conflict> (Last accessed 27.03.2023)
- Oxford Dictionaries URL: <http://oxforddictionaries.com/definition/conflict?q=conflict> (Last accessed 27.03.2023)
- The White House. President Barack Obama : Speeches and Remarks. URL: <http://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-and-remarks>.
- 2008 Election. Pros and Cons : Candidate Speeches. URL: <http://2008election.procon.org/view.resource.php?resourceID=001568>.
- The White House. President George W. Bush : Presidential News and Speeches. URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/>.
- GOV.UK. Announcements : Speeches. URL: <http://www.number10.gov.uk/news-type/speeches-and-transcripts/>

References

- Lakoff, Dzh., Dzhonson, M. (1990) Метафоры, которыми мы живем. Теория метафоры : сб. статей / [под общ. ред. Н. Д. Арутюновой и М. А. Журиной]. [Metaphors : We Live]. Moscow : Prohress, 1990. S. 387–415.
- Makkormak, E. (1990) Когнитивная теория метафоры. Теория метафоры. [Cognitive theory of metaphors. The theory of metaphors]. Moscow : Prohress. S. 358–387.
- Martyniuk A. P. (2012) Slovnyk osnovnykh terminiv kognityvno-dyskursyvnoi linhvistyky. [Dictionary of the main terms of cognitive-discursive linguistics]. Kharkiv : KhNU im. V.N. Karazina. 196 s.
- Prykhodko A. N. (2013) Kontsepty y kontseptosystemy. [Concepts and concept systems]. Dnepropetrovsk : Belaia E. A. 307 s.
- Dijk T. A. van. (1997) The Study of Discourse. *Discourse as Structure and process*. London : Sage Publications. P. 1–35.
- Evans V. (2006) *Cognitive Linguistics : An Introduction* / V. Evans, M. Green. Edinburgh : Edinburgh University Press. 830 p.
- Kövecses Z. (2020) *Extended Conceptual Metaphor Theory*. Cambridge : Cambridge University Press. 196 p.
- Kövecses Z. (2002) *Metaphor : A Practical Introduction*. New York : Oxford University Press. 285 p.
- Lakoff G., Johnson M. (1980) *Metaphors : We Live*. Chicago : University Chicago Press. 242 p.
- Schiffirin D. (2001) *Handbook of discourse analysis*. Oxford : Blackwell. 874 p.

Turner M. (2003) Metaphor. Metonymy. Dinding. *Metaphor and Metonymy at the Crossroads* / Edited by Antonio Barcelona. Berlin, NJ : Moulon de Gruyler. P. 133–145.

Turner M. (2008) Rethinking Metaphor. *Cambridge Handbook of Metaphor and Thought* / Edited by Ray Gibbs. New York : Cambridge University Press. P. 91–107.

Collins English Dictionary. Complete and Unabridged © HarperCollins Publishers 1991, 1994, 1998, 2000, 2003 URL: <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/conflicts> (Last accessed 27.03.2023)

MacMillan URL: <http://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/conflict> (Last accessed 27.03.2023)

Oxford Advanced Learner's URL: <http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/conflict> (Last accessed 27.03.2023)

Oxford Dictionaries URL: <http://oxforddictionaries.com/definition/conflict?q=conflict> (Last accessed 27.03.2023)

The White House. President Barack Obama : Speeches and Remarks. URL: <http://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-and-remarks>.

2008 Election. Pros and Cons : Candidate Speeches. URL: <http://2008election.procon.org/view.resource.php?resourceID=001568>.

The White House. President George W. Bush : Presidential News and Speeches. URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/>.

GOV.UK. Announcements : Speeches. URL: <http://www.number10.gov.uk/news-type/speeches-and-transcripts/>

УДК 811.112.2'37

**PECULIARITIES OF USING THE VERBALISATION COMPONENTS
OF THE CONCEPT ALTRUISM IN THE INTEGRATION PROCESSES
(ON THE MATERIAL OF THE GERMAN PUBLICISTIC TEXTS)
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ
КОНЦЕПТУ ALTRUISMUS В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
(НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ)**

Жанна ЧЕРСЬКА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

j.cherska@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-3210-4042>

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2023.843.125-131>

Nowadays' realities dictate new manifestations of the use of components of the concept verbalization. The publicistic texts serve effectively for the objective reflection, as newspaper articles optimally record all shades of changes in social and, as a result, language processes.

Taking into account the characteristics, we understand the concept as a unit of a generalized linguistic and mental resource with ethno-national or culturally determined human ideas about reality. The article analyzes the peculiarities of the verbalization means use of the concept ALTRUISM based on frequency and semantic characteristics in the modern German publicistic texts. The research material was texts of the newspaper "Die Welt" with a total sample of 30,000 word usages, within 518 examples of components, which belong to different parts of speech of the concept verbalization ALTRUISM were identified. The method of contextual analysis of newspaper texts was used with regard to the integration social mechanisms of modern Germany. The frequency indicators of the verbalization components are interpreted within the studied sample on the basis of comparative analysis.

The verbalization means analysis of the concept ALTRUISM on the material of the studied continuous sample proves the dominance of adjectives with the meaning "altruistic". It confirms the characteristics of altruistic motives, actions and goals as a manifestation of collective consciousness in German society. Mechanisms of understanding and designation of ALTRUISM in the conditions of integration processes are related to the corresponding emotional and psychological states of new society members with a migratory